

YOSHLAR ORASIDA KITOBXONLIK, ILM-FAN VA INNOVATSIYALARNI OMMALASHTIRISHNING ZAMONAVIY YONDASHUVLARI

Qurbonazarova Marvarid Bozor qizi

*Termiz davlat universiteti Kompyuter lingvistikasi
ta'lim yo'nalishi 2-bosqich magistranti*

Annotatsiya: Mazkur maqolada yoshlar orasida kitobxonlik madaniyatini yuksaltirish, ilm-fanga bo'lgan qiziqishni kuchaytirish hamda innovatsion tafakkurni rivojlantirishning zamonaviy yondashuvlari tahlil qilinadi. Raqamli texnologiyalar, elektron kutubxonalar, interaktiv ta'lim, ilmiy-ijodiy loyihalar va innovatsion platformalarning yoshlar intellektual salohiyatini oshirishdagi o'rni yoritiladi. Shuningdek, kitobxonlik, ilmiy izlanish va innovatsion faoliyatni o'zaro uyg'unlashtirish orqali yoshlarning mustaqil fikrlashi, ijodkorligi va ijtimoiy faolligini rivojlantirish bo'yicha takliflar ilgari suriladi.

Kalit so'zlar: yoshlar, kitobxonlik madaniyati, ilm-fan, innovatsiya, raqamli ta'lim, intellektual salohiyat, tanqidiy fikrlash, ilmiy tadqiqot, innovatsion tafakkur, ma'naviy taraqqiyot.

Kirish

Bugungi globallashuv va raqamli transformatsiya davrida yoshlarning intellektual salohiyatini rivojlantirish, ularni ilmiy izlanishlarga keng jalb etish hamda innovatsion g'oyalarni qo'llab-quvvatlash har qanday davlat taraqqiyotining muhim shartlaridan biri hisoblanadi. Chunki zamonaviy jamiyatda mamlakatning iqtisodiy qudrati, ilmiy-texnik taraqqiyoti va xalqaro raqobatbardoshligi, eng avvalo, bilimli, mustaqil fikrlaydigan, yangilik yaratishga qodir avlodning shakllanishiga bog'liq. Kitobxonlik, ilm-fan va innovatsiyalar bir-biri bilan uzviy bog'liq bo'lgan uchta muhim omildir. Kitob insonning bilim doirasini kengaytirs, ilm-fan mavjud bilimlarni chuqur o'rganish, tahlil qilish va yangi xulosalar chiqarish imkonini beradi. Innovatsiya esa to'plangan bilim va ilmiy natijalarni amaliyotga tatbiq etish, mavjud muammolarga yangicha yechim topish jarayonini ifodalaydi. Shu jihatdan, yoshlar orasida mazkur yo'nalishlarni birgalikda rivojlantirish jamiyatning intellektual va ma'naviy taraqqiyotiga xizmat qiladi.

O'zbekistonning yangi taraqqiyot bosqichida yoshlarning bilim olishi, kasbiy rivojlanishi, ilmiy faoliyat bilan shug'ullanishi va zamonaviy texnologiyalarni o'zlashtirishi uchun keng imkoniyatlar yaratilmoqda. Biroq axborot oqimining keskin ortishi, ijtimoiy tarmoqlardan samarasiz foydalanish, yuzaki ma'lumotlarga tayanish va

mutolaa uchun yetarli vaqt ajratmaslik kabi holatlar yoshlarning bilim olish madaniyatiga ta'sir ko'rsatishi mumkin. Shuning uchun kitobxonlikni targ'ib qilish, ilmiy tafakkurni rivojlantirish va innovatsion faoliyatni rag'batlantirishda an'anaviy usullar bilan bir qatorda zamonaviy, interaktiv va raqamli yondashuvlardan foydalanish zarur.

Maqolaning asosiy maqsadi yoshlar orasida kitobxonlik, ilm-fan va innovatsiyalarni ommalashtirishning samarali mexanizmlarini tahlil qilish hamda ularni ta'lim, tarbiya va ijtimoiy hayotga tatbiq etish bo'yicha amaliy takliflarni ishlab chiqishdan iborat.

1. Kitobxonlik madaniyatini rivojlantirishning zamonaviy mexanizmlari

Kitobxonlik insonning ma'naviy kamoloti, dunyoqarashi va tafakkurini shakllantiruvchi muhim vositadir. Muntazam kitob o'qish yoshlarning lug'at boyligini oshiradi, nutq madaniyatini rivojlantiradi, fikrni izchil ifodalashga o'rgatadi hamda voqea-hodisalarga tanqidiy yondashish qobiliyatini mustahkamlaydi. Ayniqsa, oliy ta'lim muassasalarida tahsil olayotgan yoshlar uchun ilmiy, badiiy, tarixiy va falsafiy adabiyotlarni mutolaa qilish kasbiy bilimlarni chuqurlashtirish bilan birga, shaxsiy kamolot uchun ham muhim ahamiyatga ega. Zamonaviy sharoitda kitobxonlikni rivojlantirish faqat kitob sovg'a qilish yoki o'qilgan asarlar sonini hisoblash bilan cheklanmasligi lozim. Asosiy e'tibor mutolaa jarayonini yoshlar uchun mazmunli, qiziqarli va kundalik hayotning tabiiy qismiga aylantirishga qaratilishi kerak.

Birinchidan, **raqamli kitobxonlikni rivojlantirish** muhim ahamiyat kasb etadi. Elektron kutubxonalar, audiokitoblar, mobil ilovalar va raqamli adabiyot platformalari yoshlarning turli janr va yo'nalishdagi asarlardan qulay foydalanishiga imkon yaratadi. Ayniqsa, elektron qurilmalardan faol foydalanadigan yoshlar uchun kitoblarni raqamli shaklda taqdim etish mutolaaga bo'lgan qiziqishni oshirishi mumkin. Bunda raqamli imkoniyatlar an'anaviy kitobxonlikning o'rnini to'liq egallashi emas, balki uni boyitishi va ommalashtirishi ko'zda tutiladi.

Ikkinchidan, **kitobxonlikni ijtimoiy faoliyat bilan uyg'unlashtirish** zarur. Ta'lim muassasalarida kitobxonlik klublari, adabiy uchrashuvlar, asarlar muhokamasi, kitob taqdimotlari va mutolaa marafonlarini tashkil etish yoshlarning o'zaro fikr almashishiga xizmat qiladi. Bunday tadbirlar davomida ishtirokchilar asarning mazmunini qayta bayon qilish bilan cheklanmay, undagi g'oyalar, qahramonlar xatti-harakatlari va muallif pozitsiyasini tahlil qilishga o'rganadilar.

Uchinchidan, kitobxonlikni shaxsiy ehtiyojga aylantirish uchun **individual mutolaa dasturlarini** ishlab chiqish maqsadga muvofiq. Bunda yoshlarning yoshi, qiziqishi, ta'lim yo'nalishi va kasbiy maqsadlari hisobga olinadi. Masalan, filologiya yo'nalishidagi talabalar uchun badiiy adabiyot, tilshunoslik va adabiyotshunoslikka oid asarlar, texnik

yoʻnalishlarda tahsil olayotganlar uchun esa ilmiy-ommabop adabiyotlar, muhandislik va texnologiyaga doir kitoblar tavsiya etilishi mumkin.

Toʻrtinchidan, kitobxonlik targʻibotida yoshlarning oʻzlari faol ishtirok etadigan tashabbuslarni qoʻllab-quvvatlash lozim. Talabalar tomonidan kitoblar haqida qisqa videolar tayyorlash, ijtimoiy tarmoqlarda mutolaa tavsiyalarini eʼlon qilish, elektron kitob sharhlarini yaratish va mashhur asarlar yuzasidan podkastlar tashkil etish mutolaa madaniyatini yangi auditoriyaga olib chiqadi. Bunda mazmunning ilmiyligi, adabiy saviyasi va axborotning ishonchliligiga alohida eʼtibor berilishi kerak. Shu bilan birga, kitobxonlikni baholashda faqat oʻqilgan kitoblar soniga tayanish yetarli emas. Oʻqilgan asardan chiqarilgan xulosalar, oʻzlashtirilgan yangi bilimlar, mustaqil fikrlash va bilimlarni amaliyotda qoʻllash darajasi ham muhim mezonlar sifatida qaralishi zarur.

2. Yoshlar orasida ilm-fanni ommalashtirish va tadqiqotchilik koʻnikmalarini shakllantirish

Ilm-fan jamiyat taraqqiyotining strategik omili boʻlib, uning rivoji yangi bilimlarni yaratish, mavjud muammolarni ilmiy asosda hal etish va hayot sifatini yaxshilashga xizmat qiladi. Yoshlarni ilmiy faoliyatga jalb etish esa kelajakda yetuk mutaxassislar, tadqiqotchilar va innovatorlar avlodini shakllantirishning muhim shartidir. Yoshlar orasida ilm-fanni ommalashtirish, avvalo, ilmiy bilimlarni tushunarli, qiziqarli va hayotiy misollar asosida taqdim etishni talab qiladi. Ilmiy maʼlumotlarning faqat murakkab terminlar va nazariy tushunchalar orqali bayon etilishi ayrim yoshlarning ilm-fanga boʻlgan qiziqishini susaytirishi mumkin. Shu sababli ilmiy natijalarni kundalik hayotdagi muammolar bilan bogʻlash, tajribalar oʻtkazish va amaliy mashgʻulotlarni koʻpaytirish muhimdir.

Bunda birinchi navbatda, **taʼlim jarayonida tadqiqotga yoʻnaltirilgan yondashuvni kuchaytirish** lozim. Oʻquvchi va talabalar tayyor maʼlumotlarni yodlash bilan cheklanmasdan, savol qoʻyish, faraz ilgari surish, dalillar toʻplash, natijalarni tahlil qilish va asoslangan xulosalar chiqarishga oʻrgatilishi kerak. Mazkur yondashuv ilmiy tafakkur bilan bir qatorda mustaqillik, masʼuliyat va muammolarni hal qilish qobiliyatini rivojlantiradi.

Ikkinchidan, ilmiy toʻgaraklar, talabalar ilmiy jamiyatlari va tadqiqot laboratoriyalari faoliyatini kengaytirish zarur. Bunday tuzilmalar yoshlarning ilmiy qiziqishlarini aniqlash, ularni tajribali olimlar bilan bogʻlash va dastlabki tadqiqotlarini amalga oshirishga koʻmaklashadi. Talabalar konferensiyalari, ilmiy seminarlar, maqolalar tanlovlari va yosh tadqiqotchilar forumlari esa ilmiy natijalarni taqdim etish hamda akademik muloqot koʻnikmalarini rivojlantirish uchun samarali maydon hisoblanadi.

Uchinchidan, ilm-fan targ'ibotida zamonaviy kommunikatsiya vositalaridan foydalanish muhim. Ilmiy-ommabop videolar, podkastlar, ochiq ma'ruzalar, virtual laboratoriyalar va onlayn kurslar murakkab mavzularni keng auditoriyaga yetkazish imkonini beradi. Xususan, olimlarning o'z tadqiqotlari, kasbiy tajribalari va ilmiy faoliyatdagi muammolar haqida sodda tilda hikoya qilishi yoshlar uchun ilmiy kasbning mazmunini yanada tushunarli qiladi.

To'rtinchidan, yoshlarning ilmiy izlanishlarini moddiy va ma'naviy jihatdan rag'batlantirish zarur. Grantlar, stipendiyalar, tanlovlar, ilmiy loyihalarni moliyalashtirish va innovatsion ishlanmalarni qo'llab-quvvatlash yoshlarning o'z g'oyalarini rivojlantirishga bo'lgan intilishini kuchaytiradi. Bunda saralash mezonlarining ochiqligi, baholashning xolisligi va barcha munosib ishtirokchilar uchun teng imkoniyatlar yaratilishi alohida ahamiyatga ega.

Beshinchidan, ilmiy faoliyatda akademik halollik tamoyillarini mustahkamlash lozim. Yoshlar manbalardan to'g'ri foydalanish, iqtibos keltirish, mualliflik huquqiga rioya qilish, plagiatning oldini olish va tadqiqot natijalarini haqqoniy taqdim etish qoidalarini puxta o'zlashtirishlari zarur. Sun'iy intellekt vositalaridan foydalanishda ham olingan ma'lumotlarni tekshirish, mustaqil tahlil qilish va insonning ilmiy mas'uliyatini saqlash muhim hisoblanadi. Demak, ilm-fanni ommalashtirish faqat ilmiy ma'lumotlarni tarqatish emas, balki yoshlarni savol berishga, izlanishga, dalillar asosida fikr yuritishga va yangi bilim yaratishga undaydigan yaxlit ta'limiy muhitni shakllantirishdir.

3. Innovatsion tafakkurni rivojlantirish va yoshlarning ijodiy salohiyatini qo'llab-quvvatlash

Innovatsiya yangi g'oya, texnologiya yoki faoliyat usulini ishlab chiqish va uni amaliyotga tatbiq etish orqali muayyan ehtiyojni samarali qondirishni anglatadi. Zamonaviy dunyoda innovatsion salohiyat nafaqat texnologik sohada, balki ta'lim, tibbiyot, qishloq xo'jaligi, ekologiya, iqtisodiyot, madaniyat va ijtimoiy xizmatlarda ham muhim o'rin tutadi. Yoshlarning innovatsion tafakkurini rivojlantirish uchun, eng avvalo, ularning tashabbus ko'rsatishi, yangicha fikrlashi va xatolardan xulosa chiqarishiga imkon beradigan muhit yaratish kerak. Innovatsiya faqat yuqori texnologiyalar yoki murakkab qurilmalar yaratishdan iborat emas. Kundalik hayotdagi muammoga sodda, tejamkor va samarali yechim topish ham innovatsion yondashuvning muhim ko'rinishidir.

Bu borada **loyihaviy ta'lim va muammoga asoslangan o'qitish** alohida ahamiyat kasb etadi. Mazkur yondashuvlarda yoshlar real muammoni aniqlaydi, uning sabablarini o'rganadi, yechim variantlarini ishlab chiqadi, tajriba o'tkazadi va natijalarni baholaydi. Masalan, talabalar ta'lim muassasasida chiqindilarni saralash tizimini takomillashtirish,

suvni tejash, elektron ma'lumot almashinuvini soddalashtirish yoki mahalliy turizmni rivojlantirishga qaratilgan loyihalarni amalga oshirishlari mumkin.

Innovatsion faoliyatni rivojlantirishning yana bir samarali yo'li — startaplar va yoshlar texnologik tashabbuslarini qo'llab-quvvatlashdir.

Startap loyihalari yoshlarning g'oyani amaliy mahsulot yoki xizmatga aylantirish, bozor ehtiyojlarini o'rganish, jamoada ishlash, resurslarni rejalashtirish va natijalar uchun mas'uliyatni his etish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Buning uchun ta'lim muassasalari, ilmiy markazlar, biznes subyektlari va davlat tashkilotlari o'rtasidagi hamkorlikni mustahkamlash lozim. Xakatonlar, innovatsion g'oyalar tanlovlari, muhandislik musobaqalari va ilmiy loyihalar ko'rgazmalari ham yoshlarning ijodiy salohiyatini namoyon etishiga xizmat qiladi. Bunday tadbirlarda turli yo'nalish vakillarining birgalikda ishlashi fanlararo fikrlashni rivojlantiradi. Masalan, dasturchi, filolog, iqtisodchi va dizaynerning hamkorligi ta'limiy mobil ilova yoki o'zbek tilidagi raqamli resurs yaratish uchun yangi imkoniyatlar ochishi mumkin.

Shuningdek, innovatsion tafakkurni rivojlantirishda sun'iy intellekt, katta ma'lumotlar, robototexnika, dasturlash va raqamli dizayn kabi yo'nalishlarni o'rganish imkoniyatlarini kengaytirish muhim. Biroq texnologik vositalarni o'zlashtirishning o'zi yetarli emas. Yoshlar ularning imkoniyatlari bilan birga cheklovlari, axloqiy jihatlari, axborot xavfsizligi va jamiyatga ta'sirini ham tushunishlari kerak. Innovatsion faoliyatni baholashda faqat g'oyaning yangiligiga emas, balki uning amaliy foydasi, iqtisodiy samaradorligi, ekologik barqarorligi va ijtimoiy ahamiyatiga ham e'tibor qaratish lozim. Ana shundagina innovatsiya yoshlarning shaxsiy rivojlanishi bilan bir qatorda jamiyat ehtiyojlariga xizmat qiladigan faoliyatga aylanadi.

4. Kitobxonlik, ilm-fan va innovatsiyalar integratsiyasi: yagona intellektual ekotizim

Kitobxonlik, ilm-fan va innovatsiyalarni alohida yo'nalishlar sifatida rivojlantirish muayyan natijalar berishi mumkin. Biroq ularni yagona tizimga birlashtirish yoshlarning bilim olish, ilmiy izlanish va amaliy faoliyat o'rtasidagi uzviy bog'liqlikni anglashiga yordam beradi. Bunday integratsiyaning birinchi bosqichi kitob va ilmiy manbalar orqali bilim olishdan boshlanadi. Keyingi bosqichda olingan bilimlar tahlil qilinadi, mavjud qarashlar taqqoslanadi va muayyan muammo yuzasidan mustaqil xulosalar shakllantiriladi. So'ngra ushbu xulosalar asosida yangi g'oya yoki amaliy loyiha ishlab chiqiladi. Natijada mutolaa oddiy axborot qabul qilish vositasi bo'lib qolmasdan, ilmiy izlanish va innovatsion faoliyatning boshlang'ich manbaiga aylanadi.

Mazkur yondashuvni amalga oshirish uchun oliy ta'lim muassasalarida **“Mutolaa — tadqiqot — innovatsiya”** tamoyiliga asoslangan loyihalarni tashkil etish mumkin.

Ushbu model doirasida talabalar muayyan mavzu bo'yicha adabiyotlarni o'rganadi, ilmiy muammoni aniqlaydi, tadqiqot olib boradi va uning natijalari asosida amaliy yechim ishlab chiqadi. Masalan, filologiya yo'nalishida tahsil olayotgan talabalar o'zbek tilining elektron lug'atlarini takomillashtirish, milliy adabiyot namunalarini raqamlashtirish, yoshlar uchun interaktiv til o'rganish platformalarini yaratish yoki sun'iy intellekt yordamida matnlarni tahlil qilish imkoniyatlarini o'rganishlari mumkin. Bu jarayonda ular badiiy va ilmiy adabiyotlarni mutolaa qilish, tilshunoslik metodlaridan foydalanish hamda raqamli texnologiyalarni amaliyotga tatbiq etish ko'nikmalarini birgalikda rivojlantiradilar.

Tabiiy va texnik fanlarda esa ilmiy adabiyotlarni o'rganish laboratoriya tajribalari, modellashtirish va muhandislik loyihalari bilan birlashtirilishi mumkin. Ijtimoiy-gumanitar yo'nalishlarda kitobxonlik, tarixiy manbalarni tahlil qilish, sotsiologik tadqiqotlar va ijtimoiy innovatsiyalar o'rtasidagi aloqalarni kuchaytirish maqsadga muvofiq. Yagona intellektual ekotizimni shakllantirishda kutubxonalar, ta'lim muassasalari, ilmiy markazlar, yoshlar tashkilotlari va xususiy sektor hamkorligi muhim o'rin tutadi. Kutubxonalar zamonaviy axborot va ijod markazlariga aylanishi, ta'lim muassasalari ilmiy izlanishlar uchun sharoit yaratishi, ilmiy markazlar mentorlik va maslahat xizmatlarini ko'rsatishi, biznes subyektlari esa istiqbolli g'oyalarni amaliyotga tatbiq etishga ko'maklashishi mumkin.

Bunda yoshlarning hududiy va ijtimoiy imkoniyatlaridagi farqlarni ham hisobga olish lozim. Elektron resurslardan foydalanish imkoniyati cheklangan hududlarda mobil kutubxonalar, sayyor ilmiy laboratoriyalar, bepul o'quv dasturlari va masofaviy mentorlik xizmatlarini rivojlantirish zarur. Bu esa bilim olish va innovatsion faoliyat bilan shug'ullanish imkoniyatlarini kengroq auditoriyaga yetkazadi. Shunday qilib, kitobxonlik, ilm-fan va innovatsiyalar integratsiyasi yoshlarning bilimini amaliy natijaga aylantirishga xizmat qiladigan samarali model hisoblanadi.

5. Mavjud muammolar va ularni bartaraf etish bo'yicha takliflar

Yoshlar orasida kitobxonlik, ilm-fan va innovatsiyalarni ommalashtirish borasida yangi imkoniyatlar mavjud bo'lsa-da, bu jarayonda ayrim muammolar ham kuzatilishi mumkin. Jumladan, mutolaa madaniyatining yetarli darajada shakllanmaganligi, ilmiy manbalardan foydalanish ko'nikmalarining sustligi, nazariy bilimlarning amaliyot bilan yetarlicha bog'lanmaganligi va innovatsion loyihalarni amalga oshirish uchun zarur resurslarning cheklanganligi shular jumlasidandir.

Birinchi muammo — yoshlarning axborotni tezkor qabul qilishga odatlanib, uni chuqur tahlil qilishga kamroq vaqt ajratishidir. Buning oldini olish uchun media va

axborot savodxonligini rivojlantirish, ishonchli manbalarni tanlash, faktlarni tekshirish va axborotni tanqidiy baholashga qaratilgan mashg'ulotlarni kengaytirish zarur.

Ikkinchi muammo — kitobxonlik tadbirlari va ilmiy loyihalarning ba'zan rasmiy tusda tashkil etilishi, ularning yoshlar ehtiyojlari bilan yetarlicha bog'lanmasligidir. Ushbu holatni bartaraf etish uchun tadbirlarni rejalashtirishda yoshlarning fikri va qiziqishlarini hisobga olish, ishtirokchilarga mustaqil tashabbus ko'rsatish imkoniyatini berish hamda natijalarni amaliy mezonlar asosida baholash kerak.

Uchinchi muammo — ilmiy va innovatsion faoliyat uchun zarur infratuzilmaning barcha hududlarda bir xil darajada rivojlanmaganidir. Buni hal etishda raqamli kutubxonalar, ochiq ta'lim platformalari, masofaviy laboratoriyalar, bepul ilmiy ma'lumotlar bazalari va hamkorlik dasturlaridan foydalanish muhim ahamiyatga ega.

To'rtinchi muammo — yoshlarning istiqbolli g'oyalari doimo ham amaliy qo'llab-quvvatlashga ega bo'lavermasligidir. Shu sababli yoshlar loyihalarini moliyalashtirish mexanizmlarini takomillashtirish, mentorlik tizimini rivojlantirish, tanlovlarda shaffoflikni ta'minlash va muvaffaqiyatli ishlanmalarni joriy etish uchun hamkorlik aloqalarini kuchaytirish lozim.

Xulosa

Yoshlar orasida kitobxonlik, ilm-fan va innovatsiyalarni ommalashtirish zamonaviy jamiyatning intellektual salohiyatini yuksaltirish, milliy taraqqiyotni jadallashtirish va xalqaro raqobatbardoshlikni mustahkamlashning muhim omilidir. Mazkur uch yo'nalish o'zaro uzviy bog'liq bo'lib, kitobxonlik bilim olish va tafakkurni rivojlantirishga zamin yaratsa, ilm-fan ushbu bilimlarni chuqur tahlil qilish va yangi xulosalar chiqarish imkonini beradi. Innovatsiyalar esa ilmiy natijalarni amaliy faoliyatga tatbiq etib, ijtimoiy va iqtisodiy muammolarga samarali yechim topishga xizmat qiladi.

Tahlillar shuni ko'rsatadiki, yoshlar orasida intellektual faollikni oshirish uchun an'anaviy targ'ibot usullarini zamonaviy raqamli texnologiyalar, interaktiv ta'lim, loyihaviy faoliyat va ijtimoiy hamkorlik bilan uyg'unlashtirish lozim. Elektron kutubxonalar, ilmiy-ommabop platformalar, yoshlar tadqiqot markazlari, innovatsion tanlovlar va startup tashabbuslari bu borada muhim vosita bo'lib xizmat qiladi. Biroq texnologik imkoniyatlarning o'zi kutilgan natijani bermaydi. Ularni mazmunli bilim, mustaqil fikrlash, ilmiy halollik va amaliy faoliyat bilan birlashtirish zarur. Shuningdek, kitobxonlik va ilm-fanni ommalashtirish jarayonida yoshlarning individual qiziqishlari, hududiy imkoniyatlari va kasbiy maqsadlarini hisobga olish muhimdir. Har bir yoshning bilim olish, izlanish va o'z g'oyalarini ro'yobga chiqarishiga sharoit yaratish orqali

jamiyatda ijodkorlik, tashabbuskorlik va intellektual mas'uliyat muhitini shakllantirish mumkin.

Eng muhimi, kitobxonlikni kundalik ehtiyojga, ilmiy izlanishni ongli faoliyatga, innovatsiyani esa muammolarni hal etish madaniyatiga aylantirish zarur. Buning uchun oila, ta'lim muassasalari, kutubxonalar, ilmiy tashkilotlar, davlat idoralari va fuqarolik jamiyati institutlarining hamkorligi izchil yo'lga qo'yilishi kerak. Xulosa qilib aytganda, yoshlarni kitob o'qishga, ilmiy izlanishga va yangilik yaratishga undash faqat bugungi ta'lim sifatini oshirishga qaratilgan vazifa emas, balki mamlakatning uzoq muddatli taraqqiyotiga xizmat qiluvchi strategik yo'nalishdir. Bilimni qadrlaydigan, ilmiy dalillarga tayanadigan va yangilik yaratishga intiladigan yoshlar jamiyatning eng muhim intellektual kapitalini tashkil etadi. Shu bois yoshlar orasida kitobxonlik, ilm-fan va innovatsiyalarni ommalashtirishga qaratilgan tashabbuslarni tizimli ravishda rivojlantirish, ularning samaradorligini baholab borish va istiqbolli g'oyalarni amaliy qo'llab-quvvatlash kelajak taraqqiyotining muhim sharti hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. 2020-yil 23-sentabr, O'RQ-637-son.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 7-iyundagi PQ-4354-son qarori. "O'zbekiston Respublikasi aholisiga axborot-kutubxona xizmati ko'rsatishni yanada takomillashtirish to'g'risida".
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi PF-60-son Farmoni. "2022–2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida".
4. UNESCO. *UNESCO Science Report: The Race Against Time for Smarter Development*. Paris: UNESCO Publishing, 2021.
5. OECD. *OECD Skills Outlook 2023: Skills for a Resilient Green and Digital Transition*. Paris: OECD Publishing, 2023.
6. UNESCO. *Global Education Monitoring Report 2023: Technology in Education — A Tool on Whose Terms?* Paris: UNESCO, 2023.